

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI**

PAZARLAMA VE PERAKENDE

**BİREYSEL EMEKLİLİK SİGORTASI
343FBS051**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ - 1	2
1- BİREYSEL EMEKLİLİK	2
1.1. Sigorta İşletmeciliğinin İşlevleri ve Sigortacılık.....	3
1.2. Bireysel Emeklilik Sigortasına İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri	6
UYGULAMA FAALİYETİ	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	11
2. BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HAKKINDAKİ YÖNETMELİK.....	13
2.1. Genel Hükümler.....	13
2.2. Emeklilik Sözleşmesinin Tanımı, Tarafları ve Yürürlüğe Girmesi	14
2.2.1 Emeklilik Sözleşmesi Ekleri.....	15
2.2.2. Emeklilik Planlarının Tasdiki	15
2.2.3. Emeklilik Sözleşmesinin Kurulması.....	16
2.2.4 Emeklilik Sözleşmesinin Yürürlüğe Girmesi	16
2.2.5 Teklifin Reddi ve Cayma Hakkı	16
2.2.6. Asgari Katkı Payı Tutarı.....	17
2.2.7. Grup Emeklilik Sözleşmesi	17
2.3. Emeklilik Sözleşmesinin Taraflarının Hak ve Yükümlülükleri.....	18
2.3.1. Katkı Payının Birden Fazla Fon Arasında Paylaştırılması	19
2.3.2. Emeklilik Planı Değişikliği.....	19
2.3.3. Katılımcının Birikimlerinin Başka Bir Şirkete Aktarımı.....	19
2.3.4. Grup Emeklilik Sözleşmelerinde Birikimlerin Başka Bir Şirkete Aktarımı	20
2.3.5. Emekliliğe Hak Kazanma	21
2.3.6. Emekliliğe Hak Kazandıktan Sonra Birikimlerin Ödenmesi.....	21
2.4. Diğer Hükümler	22
2.4.1. Yatırım Tercihinin Sınırlandırılması	23
2.4.2. Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar	23
2.4.3. Katılımcılara Verilecek Periyodik Bilgi, Belge ve Formlar	23
2.4.4. Standart Bilgi, Belge ve Formlar	24
2.4.5. Kayıtların Saklanması.....	24
UYGULAMA FAALİYETİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	29
3. BİREYSEL EMEKLİLİK ARACILARI HAKKINDAKİ YÖNETMELİK	29
3.1. Genel Hükümler.....	29
3.2. Bireysel Emeklilik Aracısında Aranılan Nitelik ve Şartlar	30
3.3. Sicil	35
3.4. Çalışma esasları ve Diğer Yükümlülükler	37
UYGULAMA FAALİYETİ	38
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	39
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	41
CEVAP ANAHTARLARI.....	43
KAYNAKÇA.....	45

AÇIKLAMALAR

KOD	343FBS051
ALAN	Pazarlama ve Perakende
DAL/MESLEK	Sigortacılık
MODÜLÜN ADI	Bireysel Emeklilik Sigortası
MODÜLÜN TANIMI	Yönetmeliklere uygun şekilde bireysel emeklilik sigortası sözleşmesinin yapılabilmesi ve satılabilmesi için gerekli temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Bireysel emeklilik sigortası poliçesi satmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Yönetmeliklere uygun şekilde bireysel emeklilik sigortası sözleşmesi yapabilecek ve satabileceksiniz. Amaçlar: 1. Bireysel emekliliği kavrayabilecek ve sözleşme yapabileceksiniz. 2. Bireysel emeklilik sistemi hakkındaki yasayı kavrayabileceksiniz. 3. Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliği kavrayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Tam donanımlı pazarlama sınıfı, gerekli bilgi kaynakları, kalem defter, silgi.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda size ölçme aracı (uygulama, soru-cevap)uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bir ülkenin kalkınmış olmasının en önemli göstergelerinden birisi de o ülke insanların sosyal güvencelerinin bulunmasıdır. Gerek sağlık sorunları çıktığında gerekse çalışma hayatı sonrasında geçinebilmeleri anlamında insanların sosyal güvenlik şemsiyesi altında olması devletin en temel görevlerinden birisidir. Ancak günümüzde sosyal güvenlik kurumlarından faydalanmanın yanı sıra özel sigortalardan da yararlanılmaktadır. Bunlardan birisi de bireysel emeklilik sigortasıdır. Bireysel emeklilik sigortası özel şirketler tarafından kişilerin geleceğini güvence altına almak adına prim karşılığı yapılan sigorta çeşididir.

Ülkemizde de bireysel emeklilik sigortası yaptıranların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bireysel emeklilik, geleceğe yönelik uzun soluklu işlemleri gerektirdiğinden yasalarla teminat altına alınması gerekmektedir. Bu durum karşısında devlet bireysel emeklilik ile ilgili mevzuatı belirlemek amacıyla yönetmelikler hazırlamıştır.

İleride bir sigorta şirketinde çalıştığınızda, bireysel emeklilik sigortası poliçesi hazırlayabilmeniz için mevzuatı bilmeniz ve ona uygun poliçe hazırlamanız gerekmektedir.

Bu modül ile bireysel emekliliğe ait mevzuatı kavrayabilecek ve mevzuata uygun bireysel emeklilik sigortası yapabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ - 1

AMAÇ

Bireysel emekliliği kavrayabilecek ve sözleşme yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Bireysel emeklilik sigortası poliçesinin diğer sigorta poliçelerine göre satılma oranı ile ilgili sigorta acentelerinde araştırma yapınız.
- Bireysel emeklilik sigortasının sigortayı yaptıran ne gibi faydalar sağladığını araştırınız.

Araştırma çalışmalarınızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşmanız ve onlarında düşüncelerini almanız gerekmektedir.

1- BİREYSEL EMEKLİLİK

Türkiye'de yaklaşık 20 yıllık geçmişi olan başarılı Şili modeli ve gelişmiş ülkelerdeki özel emeklilik uygulamalarındaki tecrübeler dikkate alınarak, gönüllü katılım esasına dayalı bireysel emeklilik modeli uygulanmaktadır.

Ülkemizdeki bireysel emeklilik sisteminin özellikleri:

- Sisteme katılım tamamıyla gönüllük esasına tabidir.
- Yabancılar dâhil, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip herkes katılımcı olabilir.
- Katkı payları serbestçe belirlenebilir.
- Bireysel emeklilik şirketlerinin talep ettikleri hizmet bedelleri, belirlenen üst limitlerin çerçevesinde kalmak kaydıyla serbesttir.
- Katılımcılar birden fazla fona yatırım yapabilecekleri gibi birden fazla emeklilik hesabı da açtırabilirler.

- Yabancı menkul kıymetlere de yatırım yapılabilir.
- Minimum getiri garantisi bulunmamaktadır.

Sistemde sadece yatırım konusunda bir sınırlama söz konusudur:

- Katkı paylarının en az %30'luk kısmı, kamu borçlanma araçlarını esas alan emeklilik yatırım fonlarına,
- En fazla %15'lik kısmı, yabancı menkul kıymetleri esas alan emeklilik yatırım fonlarına yönlendirilebilmektedir.

Bireysel emeklilik sisteminin vergi uygulamaları:

- İlk aşamada ödenen katkı payları, belli limitler dâhilinde vergi matrahından indirilir.
- Birikim aşamasında da emeklilik yatırım fonlarının kazançları vergiye tabi değildir.
- Geri ödeme aşamasında ise %3.75 (geri ödeme tutarının %25' i hariç olmak üzere, geri ödeme tutarı üzerinden %5 oranında hesaplanan gelir vergisi) oranında vergileme yapılır.

Benzeri ülkelere göre, emeklilik yaşının erken (56 yaş) ve sistemde minimum kalma süresinin kısa (10 yıl) olması, sağlanan vergi teşviğini cazip hale getirmektedir.

1.1 Sigorta İşletmeciliğinin İşlevleri ve Sigortacılık

Belli bir sigorta ilişkisine girmek isteyen kişilerin, gerek sözleşmenin müzakeresi gerekse kurulması sırasında sözleşmenin konusu, teminatları ve diğer özellikleri hakkında oluşabilecek bilgi eksiklerinin giderilmesi ile sözleşmenin devamı sırasında ortaya çıkabilecek ve sözleşmenin işleyişi ile ilgili olarak sigorta ettireni, sigortalı veya lehdarı etkileyebilecek nitelikteki değişiklik ve gelişmelerden ilgililerin haberdar edilebilmesini teminen sigortacı tarafından yerine getirilmesi gereken görev ve yükümlülükler söz konusudur.

Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü, sigortacı tarafından sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı sözlü ve yazılı şekilde yerine getirilir. Bilgilendirmenin yazılı olarak yapılması esastır. Ancak telefon, çağrı merkezi, internet ve benzeri iletişim araçları kullanılarak uzaktan pazarlama yöntemleriyle yapılan sigorta sözleşmelerinde olduğu gibi sözleşme taraflarının fizikî olarak karşı karşıya gelmesinin ve işin gereği olarak yazılı bilgilendirme yapılmasının söz konusu olmadığı hâllerde yazılı bilgilendirme şartı aranmayabilir. Ancak sigortacı asgari bilgilendirmenin yapıldığını ispatla yükümlüdür. Bu kapsamda yer alan işlemlerin niteliği ile yapılacak bilgilendirmenin şekline ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

- Bilgilendirme yükümlülüğü, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce başlar ve sözleşmenin geçerli olduğu süre içinde de devam eder.
- Sigortacı, dürüstlük ilkeleri çerçevesinde; sözleşmenin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında sigorta ettirene, sigortayla ilgili teknik konularda yardımcı olmak, yapılacak veya yapılmış sigortacılık işleminin özellikleri ve sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında gerekli her türlü bilgiyi sözlü ve yazılı olarak sağlamak ve sigorta ettireni yanıltıcı her türlü hâl ve davranıştan kaçınmak zorundadır.
- Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü, sigortacı tarafından sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı sözlü ve yazılı şekilde yerine getirilir. Bilgilendirmenin yazılı olarak yapılması esastır. Ancak telefon, çağrı merkezi, internet ve benzeri iletişim araçları kullanılarak uzaktan pazarlama yöntemleriyle yapılan sigorta sözleşmelerinde olduğu gibi sözleşme taraflarının fizikî olarak karşı karşıya gelmesinin ve işin gereği olarak yazılı bilgilendirme yapılmasının söz konusu olmadığı hâllerde yazılı bilgilendirme şartı aranmayabilir. Ancak sigortacı, asgari bilgilendirmenin yapıldığını ispatla yükümlüdür. Bu kapsamda yer alan işlemlerin niteliği ile yapılacak bilgilendirmenin şekline ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.
- Bilgilendirme yükümlülüğü, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce başlar ve sözleşmenin geçerli olduğu süre içinde de devam eder.
- Sigortacı, dürüstlük ilkeleri çerçevesinde; sözleşmenin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında sigorta ettirene, sigortayla ilgili teknik konularda yardımcı olmak, yapılacak veya yapılmış sigortacılık işleminin özellikleri ve sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında gerekli her türlü bilgiyi sözlü ve yazılı olarak sağlamak ve sigorta ettireni yanıltıcı her türlü hâl ve davranıştan kaçınmak zorundadır.
- Sigortacı, sözleşmeye konu sigortaya ilişkin mevzuatta meydana gelen değişiklikler başta olmak üzere; iflâs veya tasfiyesini, ilgili branşlarda yapılan ruhsat iptallerini, tüm branşlarda sözleşme yapma yetkisinin kaldırıldığını ve sigorta sözleşmesinin devamı sırasında ortaya çıkabilecek, sigorta ettiren ile sigorta sözleşmesinden yararlanacak kimselerin hak, borç ve yükümlülüklerini doğrudan etkileyebilecek nitelikteki her türlü değişiklik ve gelişmeyi, sigorta ettirene veya sözleşmeden menfaat sağlayacak kişilere, en geç on iş günü içinde bildirmek zorundadır.

Sigorta ettiren, sigortalı ve lehdarların, sigortacılığa ve mevzuata ilişkin gelişmelerden sürekli olarak bilgilendirilmelerini teminen sigortacı, gerekli bilgi işlem altyapısı çalışmalarını yapmak ve bu çerçevede Müsteşarlıkça belirlenecek şartları yerine getirmek üzere idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.

- Sigortacı, bilgilendirme faaliyetini etkin olarak yürütebilmek amacıyla kurumsal internet sitesi oluşturmalıdır.
- Sigortacı, bilgilendirme faaliyetinin etkin olarak yürütülebilmesi ve ilgililerin ihtiyaç duyacakları bilgiye en kısa ve kolay yoldan ulaşabilmesi amacıyla aşağıdaki bilgi veya belgelerin yer alacağı sayfa ve formları kolaylıkla okunabilir bir puntoda, ayrı ayrı ve ana sayfadan doğrudan bağlantı vermek suretiyle oluşturarak kurumsal internet sitesi aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunar:
  - Sigortacıya ilişkin genel bilgiler başta olmak üzere sigortacının ortaklık yapısı, idari yapısı ve sermayesine ilişkin bilgiler,
  - Faaliyet gösterilen branşlar ile bu çerçevede sunulan sigortacılık hizmetleri ve ürünler ile ilgili bilgiler,
  - Sigorta ürünleri çerçevesinde teminat kapsamında olmamasına rağmen ek sözleşme ile teminat kapsamına alınabilecek kıymetler, rizikolar veya sözleşmeye konulabilecek özel hükümlere ilişkin bilgiler,
  - Sözleşmeye konu rizikonun gerçekleşmesi hâlinde, sigorta ettirenin, sigortalının ya da lehdarın hak ve yükümlülükleri ile bunların izlemesi gereken prosedüre ilişkin bilgiler,
  - Vergi uygulamalarına ilişkin bilgiler,
  - Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlükleri başta olmak üzere adres, elektronik posta, telefon ve faks numaraları,
  - Acentelere ilişkin irtibat adresleri, telefon ve faks numaraları,
  - Şikâyet ve başvuruların yapılma şekli ve usulleri,
  - Sigorta ettirenlerin, sigortalıların veya sigortadan menfaat sağlayan kişilerin internet üzerinden bilgi talep edebilmesi ve şikâyette bulunabilmesine olanak sağlanmasını teminen oluşturulacak elektronik formlar,
  - İstatistikî veriler ve diğer bilgiler,
  - Sigortacı; sigorta ettirenlerin, sigortalıların veya sigortadan faydalanacak diğer kişilerin;
    - Poliçe bilgileri ile tazminat ödemelerine ilişkin işlemlerin güncel hâline,
    - Hayat sigortası sözleşmelerinde tahakkuk eden ve tahsil edilen primlere, verilen teminatlara ve her bir teminata ilişkin tutarlara, kesintilere (komisyonlar, idari ve tahsil masrafları ile diğer giderler), varsa birikim ve kâr payı tutarına, kâr payı oranlarına, iştirâ, ikraz ve tenzil değerlerine, ikraz ve tenzildeki sözleşmelerin durumuna,

- Müsteşarlıkça uygun görülecek diğer konulara ve verilere, internet aracılığıyla günlük olarak erişimini sağlamak amacıyla gerekli bilgi işlem altyapısını kurar. Oluşturulacak sisteme, poliçe numarası, hasar dosya numarası veya sigortacı tarafından sağlanacak kullanıcı adı, şifre ya da benzeri kişisel bilgiler ile giriş yapılabilir.

1.2. Bireysel Emeklilik Sigortasına İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri

Bireysel emeklilik sistemi, mevcut kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak ve bireylerin gelir elde ettikleri dönemlerde düzenli tasarruflarını sağlayarak, sahip olunan refah seviyesinin emeklilik döneminde de devamının sağlanması, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması temeli üzerine kurulmuş bir sistemdir. Katılımcılar, mevcut gelir düzeyleri ve emeklilik dönemine ait beklentilerini göz önüne alarak, katkı payı tutarını belirleyecek ve emeklilik sözleşmesini imzalayarak tamamen gönüllü olarak sisteme katılacaktır.

Bireysel emeklilik sisteminin hayatımıza girmesi, gelecek nesil emeklilerinin yaşam koşullarının iyileştirilmesine olanak sağlayacaktır. Sosyal açıdan, bireysel tasarrufların oluşturacağı emeklilik fonları aracılığıyla ekonomiye ciddi kaynak yaratılacak ve ekonomik açıdan ülkemiz için çok önemli bir adım atılmış olacaktır

Bireysel emeklilik sigortasının avantajları:

- Bireysel emeklilik, kamunun sağladığı emeklilik gelirini tamamlayıcı ikinci bir emeklilik geliri sunmaktadır.
- Bireysel emeklilik sistemine yapılacak katkı payı ödemeleri, kişinin kendi seçtiği emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilmektedir.
- Devlet, bireysel emeklilik sistemini çeşitli vergi avantajları ile desteklemektedir. Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları belirli sınırlar dâhilinde vergiden düşülür, yatırıma yönlendirme sürecinde vergi avantajlarından yararlanır. Böylece hem daha az vergi verilir, hem de birikimlerin değeri artar.

1.3. Bireysel emekliliğin hayat sigortasından farkları

Bireysel emeklilik sigortasının hayat sigortasına göre bazı farkları vardır. Bu farklar şunlardır:

- Her iki sözleşme de öncelikle ayrı mevzuatlara tabidir.
- Hayat sigortalarında poliçe bir sigorta şirketi ile akdedilir ve poliçe sonlanana kadar o şirkette kalır. Oysa emeklilik planı kendi mevzuatı gereği bir emeklilik şirketi ile akdedilir fakat gerekli sürelerin geçmesi kaydıyla daha sonra başka bir emeklilik şirketine aktarılabilir. Ayrıca aynı şirket içerisinde bir plandan diğer bir plana yine gerekli sürelerin geçmesi kaydıyla aktarım yapmak da mümkündür.

- Hayat sigortası poliçelerinde süre ya kişinin yaşından bağımsızdır ya da kişinin yaşı ve öngörülen poliçe süresinin toplamına bakılarak dikkate alınır. Oysa bireysel emeklilik poliçelerinde emekliliğe hak kazanabilmek için 56 yaş sınırı vardır. Kişi kaç yaşında sisteme girerse girsün en az 10 yıl prim ödemek ve 56 yaşını doldurmakla emekliliğe hak kazanır. Bu nedenle 36 yaşında plana giren bir kişi 20 yıl sonra, 46 yaşında plana giren kişi ise 10 sene sonra ama her ikisi de 56 yaşında emekli olmaya hak kazanır.
- Hayat sigortaları poliçelerinde sigorta şirketi başvuruyu 30 gün içerisinde reddetmez ise kabul etmiş sayılır. Bireysel emeklilik sözleşmelerinde ise bu süre 10 iş günüdür. Ayrıca bireysel emeklilik poliçeleri için bütün süreler iş günü olarak belirlenmiştir.
- Hayat sigortası poliçelerinde başvuru 30 gün içinde sigorta şirketi tarafından reddedilmiş ise başlangıçta alınan tutar hiçbir kesinti yapılmadan iade edilir. Bireysel emeklilik poliçelerinde ise 10 iş günü içerisinde başvuru reddedilirse 7 iş günü içerisinde iade yapılır.
- Hem hayat sigortalarında hem de bireysel emeklilik sisteminde katılımcı sözleşme yürürlüğe girmeden önce sözleşmeden cayabilir. Ancak bireysel emeklilik sisteminde, emeklilik teklif formunda hüküm yer alması şartı ile sigorta şirketi masraf tutarını aşmamak kaydıyla ödenen rakamı iade ederken kesinti yapabilir.
- Hayat sigortaları grup poliçelerinde grubun en az 10 kişiden oluşması gerekmektedir. Bireysel emeklilik poliçelerinde ise grubun 10'dan daha az kişiden oluşması ve grubun tamamının plana dâhil olması şartı ile grupların 10 kişinin altında oluşması mümkün kılınmıştır.
- Bireysel emeklilik sisteminde eksik yatan primler, katılımcıya ait bilgilerin ve işlemlerin tamamlanmasına kadar geçen sürede ayrı bir fonda değerlendirilmektedir.
- Hayat sigortalarında mevcut olmamakla beraber bireysel emeklilik sistemi için ilk girişte talep edilebilecek bir giriş aidatı öngörülmüş ve azami tutarı ile ödenme süresi yönetmelikle düzenlenmiştir.

1.4. Bireysel Emeklilik Fonlarının Değerlendirilmesi

Emeklilik yatırım fonu, şirket tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesabında izlenen katkılarının, riskin dağıtılması ve inançlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan mal varlığıdır.

Fon portföyü, aşağıda yer alan para, sermaye piyasası araçları ve işlemlerinden oluşur:

- Nakit, vadeli ve vadesiz mevduat
- Borçlanma araçları (ters repo dâhil) ile hisse senetleri
- Kıymetli madenlere ve gayrimenkule dayalı varlıklar

- Repo işlemleri
- Vadeli işlem ve opsiyon(seçme yetkisi) sözleşmeleri
- Borsa para piyasası işlemleri
- Yatırım fonu katılma belgeleri
- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen ve kamuya ilan edilen diğer para ve sermaye piyasası araçları

Fon portföylerine ilişkin bazı sınırlamalar vardır.

- Fonun net varlık değerinin;
  - %10'undan fazlası bir ihraççının para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılmayacaktır.
  - %5'inden fazla yatırım yaptığı ortaklıkların para ve sermaye piyasası araçlarının toplam tutarı, fonun net varlık değerinin %40'ını aşmayacaktır.
- Fon varlıklarının;
  - En fazla %5'i risk sermayesi yatırım ortaklıkları tarafından ihraç edilen para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılabilir.
  - En fazla %20'si bir topluluğun para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılabilir.
  - En fazla %20'si borsa para piyasasında değerlendirilebilir.
  - En fazla %10'u mevduat hesaplarında değerlendirilebilir.
  - En fazla %10'u yatırım fonu katılma belgelerine yatırılabilir.
- Katkı paylarının;
  - En fazla %15'ini, portföyünün az %80'i yabancı para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan fonlara yönlendirebileceklerdir.
  - En az %30'unun, %80'i devlet iç borçlanma senetlerinin oluşturduğu fonlara yönlendirilmesi zorunlu bulunmaktadır.
- Fonların denetlenmesi;
  - Fonun faaliyetlerinin iç kontrol esas ve usullerine uygun olarak işleyişi, fon denetçileri tarafından denetlenir.
  - Şirketin fonlarının, portföy yöneticilerinin ve saklayıcının (Takasbank) Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve Emeklilik ve Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında

Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri en az yılda bir kez Sermaye Piyasası Kurulu tarafından denetlenir.

- Fonların muhasebe, belge kayıt düzeni ile bağımsız dış denetimine ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kurulunun bu konudaki düzenlemelerine uyulur. Fonların hesap ve işlemleri üçer aylık ve yıllık dönemler itibarıyla bağımsız dış denetime tabidir.
- Fon pay değerinin hesaplanması: Fon payları, temsil ettiği değerin tam olarak nakden ödenmesi şartıyla katılımcının bireysel emeklilik hesabına aktarılır. Fonun pay değeri, net varlık değerinin dolaşımdaki pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.

Sigorta

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sigorta işletmeciliğinin işlevlerini ve sigortacılığı kavrayabileceksiniz.	➤ Sigortacılığın anlamını kavrayınız. ➤ Araştırmalarınızı dikkatli yapınız. ➤ Grup halinde çalışınız.
➤ Bireysel emeklilik sigortasına ihtiyaç duyulmasının nedenlerini sıralayabileceksiniz.	➤ Dikkatli ve titiz çalışınız. ➤ Araştırmalarınız sırasında konuşma ve dinleme kurallarına uyunuz. ➤ Bireysel emeklilik sigortası ile ilgili araştırma yapınız.
➤ Bireysel emekliliğin hayat sigortasından farklarını sıralayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik ve hayat sigortası ile ilgili inceleme yapınız. ➤ Konu üzerinde sınıfın yorumlarını alınız ve araştırmalarınızla diğer arkadaşlarınızın yaptığı araştırmaları karşılaştırınız. ➤ Sabırlı ve hoşgörülü davranınız.
➤ Bireysel emeklilik sistemlerine ilişkin temel kavramları sıralayabileceksiniz.	➤ Sistemli çalışınız. ➤ Bireysel emeklilik sistemlerine ilişkin temel kavramları araştırınız ve inceleyiniz.
➤ Bireysel emeklilik fonlarının nasıl değerlendirildiğini kavrayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik fonlarını araştırınız.
➤ Bireysel emeklilik sözleşmesi yapabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik sözleşmesinin nasıl hazırlandığını araştırınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soruları doğru(D) ve yanlış(Y) şeklinde cevaplayınız.

1. Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü, sigortacı tarafından sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı sözlü ve yazılı şekilde yerine getirilir. ( )
2. Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılar, mevcut gelir düzeyleri ve emeklilik dönemine ait beklentilerini göz önüne alarak katkı payı tutarını belirler ve emeklilik sözleşmesini imzalayarak tamamen gönüllü olarak sisteme katılırlar.( )
3. Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları belirli sınırlar dâhilinde vergiden düşmez. ( )
4. Hayat sigortası poliçelerinde süre ya kişinin yaşından bağımsızdır ya da kişinin yaşı ve öngörülen poliçe süresinin toplamına bakılarak dikkate alınır. Oysa bireysel emeklilik poliçelerinde emekliliğe hak kazanabilmek için 56 yaş sınırı vardır. ( )
5. Bireysel emeklili fonları, borsa para piyasası işlemlerinde değerlendirilemez. ( )
6. Fonların muhasebe, belge kayıt düzeni ile bağımsız dış denetimine ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kurulunun bu konudaki düzenlemelerine uyulur. ( )
7. Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer teste geçiniz.

B-UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Hayır
1. Bireysel emeklilik sisteminin özelliklerini kavradınız mı?		
2. Sigortacılığın işlevlerini kavradınız mı?		
3. Bireysel emeklilik sigortasının avantajlarını kavradınız mı?		
4. Bireysel emeklilik ile hayat sigortası arasındaki farkları belirlediniz mi?		
5. Bireysel emeklilik sigortası fonlarının nerelerde ve nasıl değerlendirilmesi gerektiğini kavradınız mı?		
6. Bireysel emeklilik sigortası fonları değerlendirilirken uyulması gereken kuralları kavradınız mı?		
7. Bireysel emeklilik sigortası fonlarının hangi esas ve usullere göre denetlendiğini kavradınız mı?		
8. Fonların hesap ve işlemlerinin ne kadarlık süreler halinde bağımsız dış denetime tabi olduğunu kavradınız mı?		
9. Bireysel emeklilik sigortası yaptırmanın geleceğinizi güvence altına almada size katkı sağlayacağına inanıyor musunuz?		
10. Bireysel emeklilik sigortası yaptırır mısınız? Neden?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “hayır” cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız Öğrenme Faaliyeti 1’i gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bireysel emeklilik sistemi hakkındaki yönetmeliği kavrayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlar olmalıdır:

- Bireysel emeklilik sistemi hakkındaki yasayı araştırınız.
- Sigorta firmalarının yasayı nasıl uyguladığını araştırınız.
- Yasanın taraflara neler sağladığını araştırınız.

Yaptığınız araştırmaların sonuçlarını arkadaş gurubunuz ile paylaşınız.

2. BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HAKKINDAKİ YÖNETMELİK

2.1. Genel Hükümler

Bu Yönetmeliğin amacı, Türkiye’de kurulmuş emeklilik şirketlerinin gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sistemine dâhil olmak isteyen katılımcılar ile yapacakları emeklilik sözleşmesine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

- **Kapsamı:** Bu Yönetmelik, katılımcının bireysel emeklilik sistemine girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, bu katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, emeklilik yatırım fonlarında yatırıma yönlendirilmesine ve katılımcı veya lehdarına yapılacak ödemelere ilişkin esaslara, bireysel emeklilik hesabının başka bir emeklilik şirketine veya aynı şirkette bir plandan diğerine aktarılmasına, yapılacak kesintilere, emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik araçları tarafından katılımcılara ve kamuya açıklanacak bilgilerin kapsamı ile tarafların diğer hak ve yükümlülüklerine ilişkin esas ve usulleri kapsar.

- **Dayanak:** Bu Yönetmelik, 28.3.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 26 ncı maddesine dayanılarak düzenlenmiştir.
- **Tanımlar:** Bu Yönetmelikte geçen;
  - Kanun: 28.3.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,
  - Bakan veya Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan veya Bakanlığı,
  - Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
  - Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
  - Şirket: Kanuna göre kurulan emeklilik şirketlerini,
  - Fon: Emeklilik yatırım fonunu, ifade eder.

2.2. Emeklilik Sözleşmesinin Tanımı, Tarafları ve Yürürlüğe Girmesi

Emeklilik sözleşmesi; katılımcının gönüllü katılım ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sistemine girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, bu katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, fonlarda yatırıma yönlendirilmesine ve katılımcı veya lehdarına yapılacak ödemelere ilişkin esaslar ile tarafların diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen, şirket ve katılımcı ile varsa katılımcı nam ve hesabına sözleşme akdetmek isteyen kişinin taraf olarak yer aldığı bir sözleşmedir.

Emeklilik sözleşmesinin tarafları medeni hakları kullanma ehliyetine sahip ve şirket nezdinde açılacak olan bireysel emeklilik hesabına katkı yapan veya adına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan katılımcı ile şirkettir. Şu kadar ki, katkı payının belirli bir bölümünü veya tamamını ödemek suretiyle katılımcı nam ve hesabına şirket ile emeklilik sözleşmesi akdeden kişiler katılımcı ile birlikte taraf sıfatını taşır.

Katılımcının emeklilik sözleşmesi devam ederken vefatı halinde ödeme, Medeni Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla katılımcı tarafından tayin edilen ve kimliği sözleşmede belirtilen lehdar veya lehdarlara yapılır. Lehdar tayin edilmemiş veya lehdar tayini işlemi sonradan iptal edilmişse hak sahibi, katılımcının vefatı halinde kanunî mirasçılardır. Katılımcı, sözleşme süresi boyunca lehdarı değiştirebilir veya lehdar tayin etme işlemini iptal edebilir. Lehdar emeklilik sözleşmesine taraf değildir.

Emeklilik sözleşmesi aşağıda belirlenen kısımları içerir;

- Emeklilik planı; emeklilik sözleşmesinin uygulama biçimini belirleyen teknik esaslardır. Emeklilik planı, plan kapsamında katılımcıya sunulan fonların unvanlarını, asgari katkı payı tutarını, giriş aidatını, yönetim ve fon işletim giderlerini ve bunlara ilişkin hesaplamaları kapsar. Emeklilik planı kapsamında katılımcıya sunulan fonların Kurulca kayda alınmış olması esastır.
- Emeklilik sözleşmesi teklif formu; katılımcı tarafından planın genel esaslarının kabulü ile şirket tarafından da katılımcıya ilişkin bilgilerin oluşturulması ve katılımcının plana dâhil edilmesine ilişkin kabul usulünü belirleyen formdur.
- Emeklilik sözleşmesi metni; şirket ve katılımcının ve varsa katılımcı nam ve hesabına sözleşme akdeden kişinin hak ve yükümlülüklerini düzenleyen metindir.
- Emeklilik sözleşmesi özet metni; grup emeklilik sözleşmesi metninde yer alan katılımcı ve şirketin hak ve yükümlülüklerini gösteren özet metindir. Bu maddede yer alan bilgi, belge ve formlar emeklilik sözleşmesinin ayrılmaz birer parçasıdır.

2.2.1 Emeklilik Sözleşmesi Eklere

Şirket, emeklilik sözleşmesi akdedildikten sonra katılımcıya katkı payı veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının şirket hesaplarına intikalini takip eden on beş iş günü içinde, emeklilik sözleşmesi metni ile aşağıdaki bilgi, belge ve formları gönderir.

- Bildirim formları kitapçığı; katılımcı tarafından şirketlere bildirim amacıyla gönderilecek her türlü formun bir örneğini içeren kitapçıktır.
- Emeklilik sözleşmesi kılavuzu; asgari olarak bireysel emeklilik sisteminin genel olarak işleyişi, şirket içinde emeklilik planı değişikliği, bir şirketten diğer bir şirkete aktarım, emekli olma ve emeklilik seçenekleri, genel açıklamalar ile birlikte katılımcının sisteme dâhil olması sonucunda kazandığı haklara ve üstlendiği yükümlülüklerle ilişkin bilgileri içeren kılavuzdur.

Grup emeklilik sözleşmelerinde şirket, katılımcıların nam ve hesabına sözleşme akdeden kişiye grup emeklilik sözleşmesi metnini ve gruba dâhil olan katılımcıya bilgi, belge ve formlar ile emeklilik sözleşmesi özet metnini katkı payı veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının şirket hesaplarına intikalini takip eden on beş iş günü içinde gönderir. Şirket, emeklilik sözleşmesi ve eklere kapsamında yer alan bilgi, belge ve formları Müsteşarlıkça belirlenen standart ile ilân ve reklamlara ilişkin mevzuata uygun olarak hazırlamak zorundadır.

2.2.2. Emeklilik Planlarının Tasdiki

Emeklilik sözleşmeleri kapsamında düzenlenecek emeklilik planlarından ilk defa uygulamaya konulacaklar ile bu planlara ilişkin değişiklikler Müsteşarlığın tasdikine tâbidir. Müsteşarlık, emeklilik planlarında mevzuata aykırı bulunan veya katılımcının, katkı payının

veya giriş aidatının bir kısmını veya tamamını ödemek suretiyle katılımcı nam ve hesabına şirket ile emeklilik sözleşmesi akdeden kişiler ile lehdarların hak ve menfaatlerinin korunması açısından uygulanmalarında sakınca görülen hususların değiştirilmesini talep edebilir. Emeklilik planlarının tasdikine ilişkin başvuru, başvuru tarihini takip eden en geç iki ay içinde sonuçlandırılır. Müsteşarlık, belirlenecek esaslar dâhilinde hazırlanan, harcama ve kârlılık analizleri ile diğer ilgili aktüeryal hesaplama ve tabloları emeklilik planlarına ek olarak istemeye yetkilidir. Emeklilik planları, Müsteşarlık tarafından belirlenen esaslara göre numaralandırılır ve şirket nezdinde verilen numaralara göre sıralı olarak saklanır.

2.2.3. Emeklilik Sözleşmesinin Kurulması

Şirket, bireysel emeklilik sistemine girmek isteyen katılımcının emekliliğe yönelik beklentilerine, ortalama gelir düzeyine, kamu sosyal güvenlik sistemine dâhil olmalarına ve risk getiri profili formundaki bilgilere göre uygun teklifi hazırlar ve bu teklife uygun tanıtım kılavuzunu katılımcıya sunar. Tanıtım kılavuzu; katılımcıya plana dâhil olmadan önce, yatırım kararı vermesine yardımcı olacak mahiyette düzenlenen ve bireysel emeklilik sistemine, şirkete ve plana ilişkin genel bilgiler ile plana ait fonların sunumuna ilişkin tanıtım formlarını içeren kılavuzdur. Katılımcı, teklifi kabul etmesi halinde emeklilik sözleşmesi teklif formunu usulüne uygun olarak doldurup imzalar. Katılımcı risk getiri profili formu ve emeklilik sözleşmesi teklif formu katılımcı bazında muhafaza edilir. Emeklilik sözleşmesi teklif formunu usulüne uygun olarak dolduran ve imzalayan katılımcı tarafından veya katılımcının nam ve hesabına katkı payının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının ödenmesi üzerine şirket teklifi en geç on iş günü içinde yazılı olarak reddetmezse sözleşme kurulmuş sayılır.

2.2.4 Emeklilik Sözleşmesinin Yürürlüğe Girmesi

Şirket emeklilik sözleşmesi kurulduktan sonra, katkı payının şirket hesaplarına intikal etmesini takip eden en geç on beş iş günü içinde hazırlayıp imzaladığı emeklilik sözleşmesi metnini katılımcıya verir. Emeklilik sözleşmesi, katkı payının şirket hesaplarına intikal ettiği tarih itibarıyla yürürlüğe girer. İlk emeklilik sözleşmesinde belirtilen yürürlük tarihi katılımcının bireysel emeklilik sistemine giriş tarihi sayılır. Emeklilik sözleşmesinin yürürlüğe girmesi, devamı ve emekliliğe hak kazanılması aşamalarında sözleşme taraflarının yükümlülüklerini iyi niyetle ve tam olarak yerine getirmesi esastır.

2.2.5 Teklifin Reddi ve Cayma Hakkı

Emeklilik sözleşmesi teklif formunun şirket tarafından kabul edilmemesi ve katılımcı tarafından veya katılımcı nam ve hesabına katkı payının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının ödenmiş olması halinde yapılan ödemelerin tamamı, hiçbir kesintiye tâbi tutulmaksızın en geç yedi iş günü içinde ödemeyi yapan taraflara iade edilir. Katılımcı, emeklilik sözleşmesi yürürlüğe girmeden önce cayma hakkına sahiptir. Şirket, emeklilik sözleşmesi teklif formunda belirtilmesi kaydıyla cayma halinde belirli bir tutarda kesinti yapmaya yetkilidir. Bu kesinti tutarı katılımcının emeklilik planına dâhil olma süreci için öngörülen masraf tutarından fazla olamaz. Emeklilik sözleşmesi teklif formunda kesinti yapılacağına dair bir hükmün yer almadığı ve katılımcı tarafından cayma hakkının kullanıldığı hallerde yapılacak iade yönetmelikte belirtilen esaslara tâbidir. Katılımcının imzalamış olduğu emeklilik sözleşmesi teklif formunda öngörülen emeklilik planı dışında bir

emeklilik planına dâhil edildiği hallerde katılımcı, durumu öğrendiği tarihten itibaren on iş günü içinde itirazda bulunabilir. Bu takdirde şirket, itirazın şirkete ulaşmasını takip eden beş iş günü içinde emeklilik planına ilişkin değişikliği yapmak zorundadır. Şirket tarafından durumun tespit edildiği ve katılımcı aleyhine olan hallerde değişiklik derhal yapılır ve varsa olumsuz fark şirket tarafından karşılanır. Katılımcı lehine olan hallerde ise katılımcıya durum bildirir ve katılımcının talep edeceği değişiklik işlemi talebin şirkete ulaşmasını takip eden beş iş günü içinde yapılır.

2.2.6. Asgari Katkı Payı Tutarı

Şirket, katılımcının dâhil olduğu emeklilik planının yönetim ve fon işletim giderlerini kapsayacak asgari katkı payı tutarını belirler. Emeklilik planında belirlenmiş olan asgari katkı payının altında ödeme yapılmasına ilişkin esaslar emeklilik sözleşmesinde düzenlenir.

Şirket, katkı paylarını, şirkete intikalini takip eden en geç ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Katılımcıya ait bilgilerin tespit edilemediği durumlarda uygulanacak esas ve usuller emeklilik sözleşmesinde belirtilir. Şirket, katılımcı tarafından veya katılımcı nam ve hesabına katkı payının veya giriş aidatının bir kısmı veya tamamı ödenmesine rağmen katılımcıya ait bilgilerin eksik olduğu, ödenen katkı payların veya giriş aidatının emeklilik planında belirtilen asgari tutarlardan az olduğu veya emeklilik sözleşmesinin kurulmadığı hallerde, katkı payı veya giriş aidatını şirketin belirlediği ve Müsteşarlık ile Kurula bildirdiği bir fonda değerlendirir. Katılımcıya ait bilgilerin ve işlemlerin tamamlanmasından sonra katılımcıya ait fondaki birikimler, varsa emeklilik planındaki kesintiler yapıldıktan sonra emeklilik planında belirtilen esaslara göre katılımcıya ait bireysel emeklilik hesaplarına aktarılır.

2.2.7. Grup Emeklilik Sözleşmesi

Grup emeklilik sözleşmesi, en az on kişiyi kapsayacak şekilde düzenlenen emeklilik sözleşmesidir. On kişiden az olsa dahi bir iş yerinde, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşunda, dernekte vesair kuruluş veya grupta çalışan yahut üye olanların tamamını kapsayacak şekilde düzenlenen emeklilik sözleşmeleri de grup emeklilik sözleşmesi kapsamında değerlendirilir. Sözleşmenin akdinden sonra grubun on kişinin altına düşmesi sözleşmenin geçerliliğine etki etmez. Katkı payının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının katılımcı nam ve hesabına ödeyen veya grup emeklilik sözleşmesinin akdedilmesine dâhil olan, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşu, dernek veya sair kuruluş veya grup, her bir çalışanı yahut üyesi hesabına aralarındaki sözleşme türüne göre belirleyeceği makul, objektif ve süreklilik göstermek kaydıyla koşullar koyabilir. İşveren, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşu, dernek veya sair kuruluş veya grup, çalışanları veya üyeleri hesabına birden fazla şirket ile sözleşme yapabilir.

Grup emeklilik sözleşmesinin akdedilmesine taraf olan bir işverenin, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşunun, derneğin veya sair kuruluş yahut grubun, çalışanları veya üyeleri hesabına, katkı paylarının veya giriş aidatlarının bir kısmını veya tamamını ödemesi ve çalışanları yahut üyelerine ait emeklilik sözleşmesi teklif formlarını şirkete intikal ettirmesi üzerine şirketin teklifi en geç on iş günü içinde reddetmemesi halinde grup emeklilik sözleşmesi kurulmuş sayılır. Sözleşmenin kurulmasından sonra, katkı paylarının veya giriş

aidatının bir kısmının veya tamamının şirket hesaplarına intikal etmesini takip eden en geç on beş iş günü içinde hazırlanıp imzalanan grup emeklilik sözleşmesi ilgili tarafa, emeklilik sözleşmesi özet metni de katılımcılara verilir. Grup emeklilik sözleşmesi, katkı paylarının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının şirket hesaplarına intikal ettiği tarih itibariyle yürürlüğe girer. Grup emeklilik sözleşmesine dâhil olan her bir katılımcıya ait hesaplar bireysel emeklilik hesaplarında takip edilir. Grup emeklilik sözleşmesi akdedilirken veya akdedildikten sonra gruba dâhil olacak katılımcılar için bireysel emeklilik sistemine giriş tarihi, o katılımcı için katkı paylarının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının şirket hesaplarına intikal ettiği tarihtir. Şirket, sadece belli bir gruba yönelik emeklilik planları hazırlayabilir. Şirketin sadece belli bir gruba yönelik hazırladığı emeklilik planlarının kurulacak bir veya birkaç fonla yahut grup emeklilik yatırım fonu ile bağlantılı olması halinde Müsteşarlıktan, emeklilik planına yönelik uygun görüş alındıktan sonra Kurula fon yahut grup emeklilik yatırım fonu kurmak üzere başvurulur. Bu şekilde hazırlanan emeklilik planlarına, Kurul tarafından fon veya grup emeklilik yatırım fonu kuruluşuna izin verilmesinden ve buna ilişkin olarak Müsteşarlığa yapılacak bildirimden sonra onaylanır.

2.3. Emeklilik Sözleşmesinin Taraflarının Hak ve Yükümlülükleri

Katılımcı, emekliliğe hak kazanmadan önce bireysel emeklilik sistemine katkıda bulunmaya ara verebilir. Emekliliğe hak kazanılması için gereken sürenin hesabında, katılımcının dâhil olduğu emeklilik planı kapsamında ara verilen döneme karşılık gelen, işlem tarihindeki asgari katkı payı toplam tutarlarının ödenmesi kaydıyla katkı payı ödemeye ara verilen dönem dikkate alınır.

Emeklilik sözleşmesinde hüküm bulunması kaydıyla, katılımcının katkı payı ödemeye ara vermesi halinde dâhil olduğu plana ait yönetim ve fon işletim gider kesintileri yönetmeliğe uygun olarak yapılır.

Birikim tutarının yönetim ve fon işletim gider kesintilerini karşılamaının mümkün olmadığı hallerde katılımcıya durum ihbar edilir ve şirketin katılımcıya yapmakla yükümlü olduğu bildirimler durdurulur, hesap pasif hale gelir ve herhangi bir kesinti uygulanmaz. Bu durumda, katılımcının emekliliğe hak kazanabilmesi için katkı payı ödemeye ara verdiği tarihten itibaren hesabın aktif hale dönüştüğü tarihe kadar geçen süreye karşılık gelen işlem tarihinde geçerli ve emeklilik planında belirlenmiş olan asgari katkı payı toplam tutarı ödenir.

Emeklilik sözleşme süresi içinde katılımcı herhangi bir anda veya sürekli iş göremezlik durumunun ortaya çıkması halinde bireysel emeklilik sisteminden birikimlerini alarak çıkabilir. Katılımcının ayrılma talebinde bulunması halinde bireysel emeklilik hesabındaki birikimler, emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre ödenir.

Katılımcının sürekli iş göremezlik hali nedeniyle sistemden ayrılma talebinde bulunabilmesi için katılımcının bağlı olduğu sosyal güvenlik kuruluşu mevzuatına göre sürekli iş göremezlik gelirine hak kazanmış olması gerekir. Katılımcının herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmaması halinde, sürekli iş göremezlik halinin resmi sağlık müesseseleri tarafından verilecek bir rapor ile tespiti gerekir. Sürekli iş göremezlik nedeniyle sistemden ayrılmaya hak kazanılması, Sosyal Sigortalar Kurumunun isteğe bağlı sigortalılar için uyguladığı esaslara tâbidir.

Bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin ödenmesine ilişkin hususlar, yapılan emeklilik sözleşmesinde ayrıntılı olarak açıklanır. Katılımcının vefat etmesi halinde ise varsa lehdarı veya kanunî mirasçıları katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin ödenmesini talep edebilir.

2.3.1. Katkı Payının Birden Fazla Fon Arasında Paylaştırılması

Katılımcı, katkı payını emeklilik planlarında belirtilen fonlar arasında paylaştırabilir. Şirket, katılımcıların katkı paylarının fonlar arasında paylaştırılması sırasında ortaya çıkan artık değeri en aza indirmeye yönelik tedbirleri alır. Katılımcının, mevcut emeklilik sözleşmesindeki katkı payı dağılım oranları veya tutarlarını, planda belirlenen sınırlamalar içinde kalacak şekilde yeniden tespit etmesi, emeklilik planının değiştirilmesi olarak kabul edilmez. Katkı payı dağılım oranları veya tutarlarına ilişkin değişiklik yılda azami dört kez yapılabilir. Katılımcının, mevcut emeklilik sözleşmesindeki katkı payı dağılım oranları veya tutarlarını, planda belirlenen sınırlamalar içinde kalacak şekilde yeniden tespit etmesine yönelik bildirim, değişiklik tarihinden en az beş iş günü önce şirkete yazılı olarak yapılır. Şirket, katılımcının değişiklik tarihi itibarıyla katkı payı dağılım oranları veya tutarlarına ilişkin değişikliği yapar.

2.3.2. Emeklilik Planı Değişikliği

Katılımcının, emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslara göre dâhil olduğu emeklilik planını değiştirebilmesi için son emeklilik planı değişikliğinden itibaren en az bir yıl geçmesi gerekir. Emeklilik planı değişikliğine ilişkin bildirim, değişiklik tarihinden en az beş iş günü önce şirketlere yazılı olarak yapılır. Değişiklik talebi uygun bulunan katılımcının, değişiklik tarihi itibarıyla yeni emeklilik planına geçişi yapılır. Şirket, katılımcıya değişiklik tarihini takip eden beş iş günü içinde yeni emeklilik sözleşme metnini gönderir. Grup emeklilik sözleşmelerinde plan kapsamında yapılan değişiklikler birinci fıkrada belirtilen esaslara tabidir. Şirket, gruba dâhil olan katılımcıya değişiklik tarihini takip eden beş iş günü içinde emeklilik sözleşmesi özet metnini gönderir.

2.3.3. Katılımcının Birikimlerinin Başka Bir Şirkete Aktarımı

Katılımcı, emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren en az bir yıl geçtikten sonra bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir şirkete aktarılmasını talep edebilir.

Yeni emeklilik sözleşmesi, katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin aktarıldığı tarihte yürürlüğe girer. Yeni emeklilik sözleşmesi için giriş aidatı alınmaz.

Aktarım talebi, yeni emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl geçmesi kaydıyla yapılır.

Katılımcı, aktarım yapmak istediği aday şirkete emeklilik sözleşme numarasını, mevcut şirketini ve kendisine emeklilik sözleşmesi yapılması aşamasında yazılı olarak verilmiş olan ve sadece aktarıma ilişkin bireysel emeklilik hesabı özet profilini bir ay süreyle geçici inceleme yetkisi tanıyan hesap sorgulama şifresini bildirir. Bu bildirim, aday şirkete yazılı olarak yapılır.

Katılımcının yeni bir hesap sorgulama şifresini talep etmesi halinde, mevcut şirket yeni şifreyi derhal bildirir. Aday şirket, katılımcının bireysel emeklilik hesabı özet profili, katılımcı isteği ve şirketin tavsiyeleri doğrultusunda, emeklilik planı tercihlerini hazırlar ve referans numaralarıyla birlikte katılımcıya bildirir.

Katılımcı, emeklilik planına ilişkin tercihini, referans numarasıyla birlikte aday şirkete, aktarım talebini ise mevcut şirkete bildirir. Bu bildirimler, şirketlere yazılı olarak yapılır. Bildirimin mevcut şirkete ulaştığı tarihten itibaren en geç yedi iş günü içinde, birikimleriyle birlikte katılımcının bireysel emeklilik hesabına ilişkin bilgi ve belgeler yazılı olarak ve elektronik ortamda aktarım yapılan şirkete gönderilir.

Bireysel emeklilik hesaplarının başka bir şirkete aktarımı aşamasında katılımcıya ait bilgilerin de belirlenecek standartta aktarılmasından aktarım yapacak şirket sorumludur.

Katılımcının bir şirketten diğerine birikimlerini aktarımında yeni bir emeklilik sözleşmesi kurulur. Şirket, emeklilik sözleşmesi kurulduktan sonra, katkı payının şirket hesaplarına intikal etmesini takip eden en geç on beş iş günü içinde hazırlayıp imzaladığı emeklilik sözleşmesi metnini katılımcıya vermekle yükümlüdür.

Katılımcının bireysel emeklilik sistemine giriş tarihinden kaynaklanan hakları, aktarım yapılan şirkette aynen korunur.

2.3.4. Grup Emeklilik Sözleşmelerinde Birikimlerin Başka Bir Şirkete Aktarımı

Grup emeklilik sözleşmelerinde aktarım grup emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren en az bir yıl geçmesi kaydıyla yapılabilir. Aktarım talebi, katkı payı veya giriş aidatının bir kısmını veya tamamını katılımcı nam ve hesabına ödeyen kişi tarafından katılımcının bireysel hakları saklı kalmak kaydıyla, şirkete yazılı olarak yapılır. Grup emeklilik sözleşmelerinde birikimlerin başka bir şirkete aktarımına ilişkin usuller 22 nci madde uyarınca yapılır.

Grup emeklilik sözleşmesinin tarafı olan her bir katılımcı aksi kararlaştırılmış olmadıkça bireysel olarak aktarım hakkına sahiptir. Katılımcıların bireysel olarak başka bir şirkete aktarım ve emeklilik planı değişikliği talebinde bulunabilmesi için katılımcının gruba katılım tarihinden itibaren en az bir yıl geçmiş olması gerekir. Bir işverenin, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşunun, derneğin veya sair kuruluş çalışanları veya üyeleri hesabına

birden fazla şirket ile sözleşme yaptığı hallerde katılımcıların aynı işverene ait grup emeklilik sözleşmeleri arasında geçiş hakkı saklı tutulur.

2.3.5. Emekliliğe Hak Kazanma

Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşulu ile 56 yaşını tamamladıktan sonra emekliliğe hak kazanır.

Sistemde on yıl bulunma koşulu; katılımcının birikimlerini almaksızın ilk emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren bireysel emeklilik sisteminde on tam yıl kalması kaydıyla on yıl süreyle asgari katkı payı ödemesi veya emeklilik planları dâhilinde on yıllık asgari katkı payı ödemesine karşılık gelecek toplu katkı payı tutarını ödemesi halinde yerine gelmiş olur.

Katılımcının aynı şirkette veya başka bir şirkette birden fazla emeklilik sözleşmesi akdetmiş olması halinde, katılımcının tüm emeklilik sözleşmelerinden bireysel emekliliğe hak kazanması için en az bir emeklilik sözleşmesinden emekliliğe hak kazanmış olması yeterlidir. Aktarım sonucu düzenlenecek yeni emeklilik sözleşmeleri emekliliğe hak kazanabilmesi için gereken süre bakımından aktarıma esas olan emeklilik sözleşmesinin devamı olarak değerlendirilir.

2.3.6. Emekliliğe Hak Kazandıktan Sonra Birikimlerin Ödenmesi

Şirket, emeklilik sözleşmesi gereği emekliliğe hak kazanacağı tarihi en geç bir ay önce katılımcıya bildirir. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir kısmının veya tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir.

Şirket, katılımcının kısmen veya tamamen ödeme talebini, katılımcının emeklilik sözleşmesi gereği hak sahibi olduğu tarihten itibaren yedi iş günü içinde yerine getirmekle yükümlüdür.

Katılımcının talebinin şirkete intikal etmediği hallerde emeklilik sözleşmesi yürürlükte kalır ve talebin şirkete intikalinden itibaren yedi iş günü içinde talebe ilişkin işlem yapılır.

Katılımcının birikimlerinin ödenmesini talep etmesi veya hayat sigorta branşı ruhsatını haiz bir emeklilik şirketi veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde, hesabındaki birikimler katılımcının yazılı bildirimiminin şirkete ulaştığı tarihi takip eden en geç yedi iş günü içinde kendisine ödenir veya ilgili şirkete aktarılır.

Emekliliğe hak kazanan katılımcı, birikimlerini almadığı ve emeklilik sözleşmesinde aksine hüküm bulunmadığı hallerde bireysel emeklilik hesabına katkıda bulunmaya devam edebilir.

2.4. Diğer Hükümler

Şirket, bireysel emeklilik faaliyetinin gerektirdiği giderlerin karşılanması amacıyla yeterli miktarda gider kesintisi yapar.

Şirket, emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dâhilinde;

- Katılımcının, bireysel emeklilik sistemine ilk kez katılması sırasında veya yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde katılımcı veya katılımcının nam ve hesabına hareket eden kişilerden emeklilik sözleşmesi teklif formunun imzalandığı tarihte geçerli olan asgari ücretin aylık tutarını aşmamak kaydıyla alınacak giriş aidatı,
- Katılımcının bireysel emeklilik hesabına yapılan katkı payları üzerinden azami yüzde sekiz oranını aşmamak kaydıyla yönetim gideri kesintisi, fon net varlık değeri üzerinden hesaplanan günlük azami yüz binde on oranında fon işletim gideri kesintisi yapılabilir.

Şirket, ayrıca emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dâhilinde;

- Katkı payı ödenmesine ara verilmesi veya yasal bildirimler ve sunulan standart hizmetler dışında emeklilik sözleşmesinde tanımlanmış özel hizmetlerin talep edilmesi halinde katılımcıya bildirimde bulunmak kaydıyla asgari ücretin aylık tutarının azami yüzde yirmi beşini aşmamak kaydıyla kesinti tutarına karşılık gelen fon adetlerinin katılımcının bireysel emeklilik hesaplarındaki fon adetlerinden indirim suretiyle yapılacak yönetim gideri kesintisi,
- Katılımcının katkı paylarını kredi kartı veya diğer ödeme araçları ile yapması nedeniyle ortaya çıkan giderlerin diğer katılımcılara yansıtılmamasını teminen söz konusu giderlerin karşılanmasına yönelik piyasa rayiçlerini aşmayacak tutar veya oranda katkı payına ek olarak tahsil edilecek yönetim gideri kesintisi, yapılabilir.

Giriş aidatı, emeklilik sözleşmesi kuruluşu aşamasında azami bir yıllık süre içinde taksitler halinde de alınabilir. Giriş aidatının taksitlendirildiği hallerde katılımcının bireysel emeklilik sisteminden ayrılması veya başka bir şirkete aktarım talebinde bulunması durumunda şirket giriş aidatının ödenmemiş kısmını katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinden indirilebilir.

Şirket tarafından belirlenen giriş aidatının bir kısmının veya tamamının indirilmesi, emeklilik sözleşmesinde yer alması kaydıyla, katılımcının bireysel emeklilik sisteminden ayrıldığı veya başka bir şirkete aktarım talebinde bulunduğu tarihe kadar ertelenebilir. Bu durumda, şirketin katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikimleri üzerinden indirileceği tutar, indirim tarihinde geçerli olan asgari ücretin aylık tutarından fazla olamaz.

Giriş aidatı, katılımcının bireysel emeklilik sistemine ödediği katkı paylarından ayrı olarak takip edilir. Giriş aidatının miktarı, taksitli veya ertelenmiş olarak alınma koşulları

emeklilik planında belirlenir ve uygulanacak esaslar, emeklilik sözleşmesi kurulurken katılımcıya bildirilir. Şirketlerin giriş aidatı, yönetim gideri kesintileri ve fon işletim gideri kesintilerini emeklilik sözleşmesinde açık olarak belirtmesi gerekir. Emeklilik sözleşmelerinde yer alan giriş aidatı, yönetim gideri kesintileri ve fon işletim gideri kesintilerinde değişiklik yapılabilmesi için sözleşmede aksine hüküm bulunmaması ve değişikliğin Müsteşarlık tarafından onaylanması şarttır. Bu değişiklik, ilgili katılımcılara en geç on iş günü içinde bildirilir.

Katılımcı, bireysel emeklilik sisteminde Müsteşarlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde tanımlanır. Katılımcının taraf olduğu her bir emeklilik sözleşmesi, ilk emeklilik sözleşmesini düzenleyen şirketçe Müsteşarlığın belirlediği esaslara göre verilmiş olan numarayı alır. Bu numara, sözleşme yürürlükte kaldığı sürece ve aktarım işlemleri sırasında sabit kalır. Bu numara aynı zamanda katılımcının bireysel emeklilik hesap numarasıdır. Aktarım sonucu yeni bir emeklilik sözleşmesinin akdedilmesi halinde eski sözleşme ve bireysel hesap numarası yeni sözleşme bilgisi olarak aktarım yapılan şirket tarafından saklanır.

2.4.1. Yatırım Tercihinin Sınırlandırılması

Şirket, sözleşmede belirtilmesi kaydı ile emekliliğe hak kazanılmasından asgari üç yıl önce, katılımcının birikimlerinin mali piyasalardaki risklerden etkilenmesini önlemek amacıyla orta ve düşük risk düzeyine sahip fonlara geçişini sağlamak üzere katılımcıya yazılı uyarıda bulunmak zorundadır. Katılımcının şirket tarafından yapılan yazılı uyarıyı uygun görmesi halinde, emeklilik planı değişikliğine ilişkin bildirim, değişiklik tarihinden en az beş iş günü önce, şirkete yazılı olarak yapılabilir. Şirket, değişiklik tarihi itibarıyla katılımcının yeni emeklilik planına geçişini yapar ve katılımcıya değişiklik tarihini takip eden on beş iş günü içinde yeni emeklilik sözleşme metnini gönderir.

2.4.2. Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar

Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre, hak sahiplerine ödenmesi gereken tutar, ödemeyi gerektiren tarihten itibaren on yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise onuncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içinde, hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarını gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan bu paralar iki yıl içinde sahipleri tarafından aranmadığı takdirde Hazineye gelir kaydedilir. Müsteşarlık, hak sahiplerince aranmayan paraların ayrı hesaplarda takibine, hak sahiplerinin bulunması için şirket ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılması gereken araştırmalara, söz konusu tutarın on yıllık süre içinde şirketçe ve iki yıllık süre içinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değerlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye yetkilidir.

2.4.3. Katılımcılara Verilecek Periyodik Bilgi, Belge ve Formlar

Şirket ve bireysel emeklilik aracılığı tarafından katılımcılara verilecek bilgi, belge ve formlar ilgili mevzuatta belirlenen ilkelere aykırı olamaz. Şirket ve bireysel emeklilik aracılığı tarafından katılımcılara bu Yönetmelikte yer alan bilgi, belge ve formlara ek olarak aşağıdaki belgeler verilir;

- Hesap dönemlerini takip eden on iş günü içinde yıllık hesap bildirim cetveli
- Bireysel emeklilik sistemine ve katılımcının dâhil olduğu emeklilik planındaki yönetim ve fon işletim giderlerine, fon unvanlarına, asgari katkı payı tutarına ve benzeri mahiyetteki değişikliklerin yapıldığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde bilgilendirme notu
- Aktarıma ilişkin bireysel emeklilik hesap özet profilini aday şirkete bir ay süreyle geçici inceleme yetkisi tanıyan hesap sorgulama şifresi

2.4.4. Standart Bilgi, Belge ve Formlar

Müsteşarlık, Kurul tarafından düzenlenenler hariç olmak üzere, bu Yönetmelikte belirtilen bilgi, belge ve formların şekil ve içeriğini, gönderilme sürelerini ve hesaplama dönemlerini değiştirmeye, gerekli gördüğü hallerde bunlara ek olarak yeni bilgi, belge ve formlar istemeye, bunların şekil ve içeriğini, gönderilme sürelerini ve hesaplama dönemlerini belirlemeye, her türlü bilgi, belge ve formların iletiminde elektronik iletişim yöntemleri kullanılmasını istemeye yetkilidir.

2.4.5. Kayıtların Saklanması

Katılımcının, katkı payının birden fazla fon arasında paylaşılması, emeklilik planı değişikliği, aktarım ve yatırım tercihinin sınırlandırılması işlemleri ile ilgili olarak şirketin çağrı merkezlerine yönelik tüm işlem talimatları şirket tarafından en az iki yıl süreyle saklanır.

Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkındaki Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Bireysel emeklilik sistemi hakkındaki yönetmeliği kavrayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik sistemi yönetmeliğini inceleyiniz. ➤ Düzgün ve ikna edici konuşunuz.
➤ Bireysel emeklilik sözleşmesinin tanımını ve taraflarını kavrayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik sözleşmesinin nasıl hazırlandığını araştırınız ➤ Araştırma yaparken kendinizi iyi anlatınız ve iyi anlayınız.
➤ Bireysel emeklilik sözleşmesi taraflarının hak ve yükümlülüklerini kavrayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik sözleşmesi taraflarının hak ve yükümlülüklerinin neler olduğunu araştırınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan bölünlere uygun ifadeyi yazınız, soruların cevaplarını yazınız.

- 1- Emeklilik sözleşmesinin tarafları, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip ve şirket nezdinde açılacak olan bireysel emeklilik hesabına katkı yapan veya adına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan .....ile.....'tir.
- 2- Emeklilik sözleşmesinin uygulama biçimini belirleyen teknik esaslara ne denir?
- 3- Katılımcı, emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren en az kaç yıl geçtikten sonra bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir şirkete aktarılmasını talep edebilir?
- 4- Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az ..... yıl sistemde bulunmak koşulu ile ..... yaşını tamamladıktan sonra emekliliğe hak kazanır.
- 5- Grup emeklilik sözleşmesinin tarafı olan her bir katılımcı aksi kararlaştırılmış olmadıkça .....aktarım hakkına sahiptir.
- 6- Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir kısmının veya tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre kendisine .....bağlanmasını talep edebilir.
- 7- Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre, hak sahiplerine ödenmesi gereken tutar, ödemeyi gerektiren tarihten itibaren on yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise onuncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içinde, hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarını gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine ..... aktarılır.
- 8- Katılımcının, katkı payının birden fazla fon arasında paylaştırılması, emeklilik planı değişikliği, aktarım ve yatırım tercihinin sınırlandırılması işlemleri ile ilgili olarak şirketin çağrı merkezlerine yönelik tüm işlem talimatları şirket tarafından en az kaç yıl süreyle saklanır?

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B- UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Bireysel emeklilik sistemi hakkındaki yönetmeliğin hangi esas ve usulleri düzenlediğini kavradınız mı?		
2. Bireysel emeklilik sözleşmesinde tarafların kimler olduğunu kavradınız mı?		
3. Bireysel emeklilik sözleşmesinde tarafların hak ve yükümlülüklerinin neler olduğunu kavradınız mı?		
4. Grup emeklilik sözleşmesinin kurallarını kavradınız mı?		
5. Emekliliğe hak kazanıldıktan sonra birikimlerin nasıl ödeneceğini kavradınız mı?		
6. Emeklilik sigortasını yapan şirket tarafından katılımcılara verilmesi gereken periyodik bilgi, belge ve formların neler olduğunu kavradınız mı?		
7. Bireysel emeklilik sigortası sözleşmesi düzenleyebilir misiniz?		
8. Sözleşmede tarafların hak ve yükümlülüklerini belirleyebilir misiniz?		
9. Bireysel emeklilik sistemini kavradınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız Öğrenme Faaliyeti 2'yi gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliği kavrayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlar olmalıdır:

- Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliği araştırınız.
- Bireysel emeklilik araçlarının kimler olduğunu araştırınız.
- Yönetmeliğin ilgili taraflarca nasıl uygulandığını araştırınız.

Yaptığınız araştırmaların sonuçlarını arkadaş gurubunuz ile paylaşınız.

3. BİREYSEL EMEKLİLİK ARACILARI HAKKINDAKİ YÖNETMELİK

Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmelik 17 Ağustos 2007 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak 1 Ekim 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3.1. Genel Hükümler

Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliğin genel hükümler kısmında amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar yer almaktadır.

- **Amaç ve kapsam:** Bu Yönetmeliğin amacı, emeklilik şirketleri tarafından atılımcılara sunulan emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan kişilerde aranacak niteliklere, faaliyetlerine, mesleki yeterlilikleri ile bilgi ve becerilerini tespit etmek amacıyla yapılacak sınavlara, Sicile, eğitim programlarına, lisans ve tanıtım kartı vermeye ilişkin işlemleri ve ilgili diğer usul ve esasları düzenlemektir.
- **Dayanak:** Bu Yönetmelik, 28.3.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 11 ve 20/A maddeleri hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

➤ **Tanımlar: Bu Yönetmelikte geçen;**

- Bireysel emeklilik aracıları; emeklilik şirketleri tarafından katılımcılara sunulan emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan gerçek kişileri,
- Emeklilik Gözetim Merkezi; Emeklilik Gözetim Merkezi Anonim Şirketini,
- Kanun; 28.3.2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,
- Lisans; sınavlarda başarılı olunması hâlinde Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından verilen mesleki yeterliliği gösteren belgeyi,
- Müsteşarlık; Hazine Müsteşarlığını,
- Sınav; mesleki yeterlilik ile bilgi ve becerilerin ölçülmesi amacıyla, Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından düzenlenen Bireysel Emeklilik Aracıları Sınavını,
- Sicil; bireysel emeklilik aracıları sicilini,
- Şirket; emeklilik şirketini ifade eder.

3.2. Bireysel Emeklilik Aracısında Aranılan Nitelik ve Şartlar

Bireysel emeklilik aracılarında aranılan nitelikler ve girmeleri gereken sınava ilişkin esaslar şunlardır.

➤ Bireysel emeklilik aracılarında aşağıdaki nitelikler aranır.

- En az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ya da en az iki yıllık bankacılık, borsa ve finans, finans, işletme, maliye, menkul kıymetler ve sermaye piyasası, muhasebe, para ve sermaye yönetimi, pazarlama ve sigortacılık meslek yüksek okullarından mezun olmak veya ikinci fıkrada belirtilen nitelikleri haiz, en az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- Sınavda başarı göstermiş olmak,
- Müflis veya konkordato (iflas anlaşması) ilan etmiş olmamak, taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi süreli hapis, bireysel emeklilik veya sigortacılık mevzuatına aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya birden fazla adli para cezasına mahkum edilmemiş yahut cezası ne olursa olsun basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, görevi kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, devlet sırlarını açığa vurma veya vergi kaçakçılığı suçlarından dolayı hüküm giymemiş olmak,
- Meslek şeref ve haysiyetine aykırı davranışlarda bulunmamış olmak,
- Adına bireysel emeklilik aracılığı yapacakları şirketin emeklilik ürünlerine ilişkin gerekli eğitimleri tamamlamış olmak.

- En az lise veya dengi okul mezunu olan kişiler aşağıda belirtilen kurumların bünyelerinde tam zamanlı pazarlama ve satış elemanı olarak sınava başvuru yaptıkları tarih itibarıyla en az toplam iki yıl süreyle çalışmış olmaları hâlinde bireysel emeklilik aracılıarı sınavına girmeye hak kazanırlar.
  - Şirketler,
  - Sigorta şirketleri,
  - Bireysel emeklilik, hayat veya ferdi kaza sigortası ürünlerinin tanıtım, pazarlama ve satışında faaliyet göstermek üzere kurulan ve sermayesinin en az yüzde elli birinin bir şirkete ait olduğu pazarlama ve satış şirketleri,
  - Sigorta acenteleri, sigorta brokerleri, banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketi veya Müsteşarlıkça uygun görülen benzeri malî kuruluşlar.
- Şirket bünyesinde veya dışında şirket adına katılımcılara sunulan emeklilik sözleşmelerine ilişkin olarak pazarlama ve satış faaliyetlerini çağrı merkezi, müşteri ilişkileri ve benzer isimler altında yapanlar da bireysel emeklilik aracılarında aranan nitelikleri haiz olmalıdır.
- **Sınav şekli:** Bireysel emeklilik aracılarında aranan nitelikleri taşıyanlar, mesleki bilgi ve becerilerini ölçmek amacıyla Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından lisans verilmesi için düzenlenen sınava girerler.
  - Sınav, çoktan seçmeli olarak yapılır ve elektronik ortamda gerçekleştirilir.
  - Yılda en az iki kez olmak kaydıyla sınava başvuranların yeterli sayıya ulaşması hâlinde Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından sınav açılabilir.
  - Sınava ilişkin uygulama esasları Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak belirlenir.
- **Sınavla ilgili muafiyet:** En az iki yıl süreyle görev yapmış olmak kaydıyla şirketlerin genel müdür, genel müdür yardımcıları, bölge müdürleri ile şirketin genel müdürlüğünde pazarlama veya satıştan sorumlu müdür veya başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla müdüre denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticiler sınavdan muafıdır.
  - Her takvim yılı başında, birinci fıkrada belirtilen sınavdan muafiyet tanınan kişilerin ad, soyad, T.C. kimlik numarası ve Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından gerekli görülen diğer bilgilerin yer aldığı liste, bu kişilerin çalıştıkları şirketler tarafından Emeklilik Gözetim Merkezine gönderilir.
- **Sınava ilişkin başvurular:** Sınavın şekli, sınav konu başlıkları, sınav ücreti, soru sayısı, soruların puan ve ağırlıkları ile sınava ilişkin diğer hususlar Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından internet adresinde duyurulur.
  - Sınava ilişkin başvurular Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından belirlenen süreler içinde, internet üzerinden yapılan başvuru kaydını takiben, şirketler aracılığıyla veya herhangi bir şirket adına çalışmayanlar tarafından bireysel olarak aşağıdaki belgelerle birlikte Emeklilik Gözetim Merkezine yapılır.

- Eksiksiz olarak doldurulmuş fotoğraflı ve her sayfası imzalanmış başvuru formu
- Nüfus cüzdanının bir fotokopisi
- Eğitim durumunu gösteren belgenin onaylı bir örneği
- Bir adet fotoğraf
- Sınav ücretinin yatırıldığına ilişkin, adayın T.C. kimlik numarası ile ad ve soyadının belirtildiği banka dekontu
- Yönetmelikte belirtilen niteliklere haiz olan en az lise veya dengi okul mezunu olan kişilerin söz konusu faaliyetlerini en az iki yıl yaptığını gösteren Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan belge, yaptıkları göreve ilişkin olarak çalıştığı kurum veya şirket yetkililerince imzalanmış açıklayıcı yazı ile sosyal güvenlik sicil numarası bilgilerini içeren belgeler
- Aşağıda sayılan tüzel kişiler bünyesinde çalışan bireysel emeklilik araçlarının Emeklilik Gözetim Merkezi ile olan ilişkileri ilgili şirket aracılığıyla düzenlenir:
  - Şirketler,
  - Bireysel emeklilik, hayat veya ferdi kaza sigortası ürünlerinin tanıtım, pazarlama ve satışında faaliyet göstermek üzere kurulan ve sermayesinin en az yüzde elli birinin bir şirkete ait olduğu pazarlama ve satış şirketleri,
  - Sigorta acenteleri, sigorta brokerleri, banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri veya Müsteşarlıkça uygun görülen benzeri malî kuruluşlar.
  - Başvuru esnasında kişilerin, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen nitelikleri taşımaları zorunludur.
  - Sınava tekrar girmek üzere başvuran adayların belgelerinde değişiklik olması hâlinde bu değişikliği içeren belgeler de yeniden gönderilir.
  - Sınava başvuru yapan yabancı uyruklu adaylar, pasaportlarının noter onaylı bir örneğini, diplomasını Türkiye dışında bir öğrenim kurumundan almış olanlar istenen belgeye ilişkin yükseköğretim kurumu tarafından verilen denklik belgesinin onaylı bir örneğini verirler.
  - Adaylar, başvuru formunu ve belgelerini Emeklilik Gözetim Merkezine ulaştırırlar. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
- **Sınav ücreti:** Sınav ücreti, sınav giderlerini karşılamak amacıyla sınav başvurusuna ait duyurunun yapıldığı tarihte geçerli olan brüt aşgari ücretin yarısını geçmemek kaydıyla, Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak belirlenir. Sınav ücreti, Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından belirlenen hesaba yatırılır.
- **Başvuruların incelenmesi:** Başvurular, aşağıdaki hususlardan herhangi birinin varlığı hâlinde reddedilir.

- Adayların, bireysel emeklilik araçlarında aranan nitelikleri taşıması
  - Başvuru belgelerinin eksik veya yanıltıcı olması, gerçeği yansıtmaması
  - Sınava ilişkin başvuru belgelerinin değerlendirilmesi sonucunda başvurunun reddedilmesi hâlinde, bu durum gerekçesiyle birlikte ilgiliye yazılı olarak bildirilir. Sınav ücreti, talep tarihinden itibaren on iş günü içinde başvuran adaylara iade edilir veya belgeler tamamlanıp başvuru işleme alınana kadar bekletilir.
  - Sınava girmesi uygun bulunanlar için sınav yeri ve tarihi sınavın yapılacağı tarihten en az yedi gün önce Emeklilik Gözetim Merkezinin internet adresinde duyurulur. Bu tarihten itibaren adaylar Emeklilik Gözetim Merkezi internet adresinden sınav giriş belgelerini alırlar.
- **Sınav konuları ve sınava ilişkin değerlendirme:** Sınav aşağıda belirtilen konu başlıklarından oluşur.
- Temel işletme ve iktisat
  - Sosyal güvenlik sistemi
  - Finans ve yatırım araçları
  - Genel sigortacılık ve hayat sigortaları mevzuatı
  - Temel insan ilişkileri bilgisi ve pazarlama
  - Bireysel emeklilik sistemi mevzuatı
  - İlgili vergi mevzuatı
- Lisans almaya hak kazanmak için sınavdan alınan notun 100 üzerinden en az 65 olması gerekir. Yanlış cevaplanan sorular doğru cevapları etkilemez. Sınavda başarısız olanlar yeniden sınava girebilir.
- Müsteşarlık, bireysel emeklilik aracı olmak isteyen hayat sigortası araçlarını başarılı oldukları ortak sınav konularından muaf tutabilir.
- **Sınav sonuçları:** Sınav sonuçları, Emeklilik Gözetim Merkezinin internet adresinde duyurulur. Sınav sonuç belgesi, bireysel başvuran adaylara iadeli taahhütlü postayla, şirketler aracılığıyla başvuran adaylara ise kendilerine iletmek üzere ilgili şirketlere gönderilir. Sınav sonuçları, Emeklilik Gözetim Merkezinde beş yıl elektronik ortamda saklanır. Adına bireysel emeklilik aracılığı yaptıkları şirket aracılığıyla başvuranların sonuç belgelerinin şirkete teslim edildiği tarih bildirim tarihi olarak kabul edilir.
- **Sınavın geçersiz sayılması ve iptali:** Sınava katılanlardan gerçek dışı beyanda bulunduğu, sınava girme koşullarını taşımadığı sonradan anlaşılanlar ile sınavlarda kopya çektiği veya verdiği tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılır. Bu kişiler, üç yıl süreyle açılacak sınavlara giremezler.
- Emeklilik Gözetim Merkezi, sınav sorularının önceden bilindiğinin veya toplu kopya girişiminde bulunduğu tespit hâlinde, katılanların tümünün veya bir kısmının sınavını geçersiz sayar. Sınavın gerçekleştirilmesine engel teşkil eden olay veya koşulların ortaya çıkması

hâlinde Emeklilik Gözetim Merkezi sınavı iptal edebilir. Sınavın iptal edilmesi hâlinde sınav ücreti daha sonra açılacak sınavın ücretine mahsup edilir. Adayın iptal edilen sınavdan sonra katılacağı sınavdan en geç yedi gün önce Emeklilik Gözetim Merkezine talebini iletmesi hâlinde, iptal edilen sınavın ücreti talep tarihinden itibaren on iş günü içinde adaya iade edilir.

- Emeklilik Gözetim Merkezi sınavın geçersiz sayılması veya iptali hâlinde, bu durumu gerekçeleriyle birlikte Müsteşarlığa bildirir.

➤ **Sınav sonucuna itiraz ve itiraz komisyonu:** Sınav sonucuna itiraz, sonucun ilgiliye bildirim tarihinden itibaren on iş günü içinde Emeklilik Gözetim Merkezine yazılı olarak yapılır.

- İtiraz dilekçesinde itiraza neden olan husus açıkça yazılır. İsim, adres, tarih, imza, T.C. kimlik numarası belirtilmeyen dilekçeler değerlendirmeye alınmaz.
- İtiraz Komisyonu; Müsteşarlığı, Emeklilik Gözetim Merkezini ve Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından belirlenecek üniversiteyi temsilen üç kişiden oluşur. İtiraz Komisyonu üyesi olarak üç asil ve üç yedek üye seçilir.
- İtirazlar, itiraz dilekçesi ve ilgili sınav ücretinin azami yüzde onu tutarındaki itiraz ücretinin yatırıldığına dair banka dekontunun Emeklilik Gözetim Merkezine ulaşmasını takip eden otuz gün içinde incelenip karara bağlanır ve sonuç itiraz edene gerekçeli ve yazılı olarak bildirilir.

➤ **Lisans:** Lisans, mesleki bilginin yeterliliğini göstermek üzere verilir ve Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak içeriği belirlenir. Sınavda başarılı bulunan kişiler için düzenlenen lisans belgesi, sınav sonuç belgesi ile birlikte Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından bireysel başvurularda kişilere veya ilgili kişilere verilmek üzere başvuruda bulunan şirkete verilir.

Lisans belgesinin kaybedilmesi hâlinde kişilerin durumu derhâl Emeklilik Gözetim Merkezine bildirilir. Talep edilmesi hâlinde yeni lisans belgesi düzenlenir.

➤ **Tamamlayıcı eğitim programı:** Lisansı olan bireysel emeklilik araçlarının meslekî yeterlilik, bilgi ve becerilerinin devamlılığını sağlamak amacıyla Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından düzenlenen ve katılımın aracı bazında takip edildiği tamamlayıcı eğitim programına ilk olarak Lisans alma tarihinden itibaren iki yıl içinde, takip eden dönemlerde ise yılda bir kez katılmaları gerekir. Şirketler, emeklilik sözleşmelerine aracılık eden bireysel emeklilik araçlarının tamamlayıcı eğitim programına katılmaları hususunda gerekli bildirimleri yapar. Müsteşarlık, gerekli görülmesi hâlinde bir yıllık süreyi iki yıla çıkartabilir.

Sınavdan muafiyet tanınan kişilerin tamamlayıcı eğitim programına katılma yükümlülükleri, kendilerine muafiyet tanıyan görevlerinden ayrıldıkları tarih itibarıyla başlar.

Emeklilik Gözetim Merkezi, Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak tamamlayıcı eğitim programının kapsamını, süresini, düzenlenme şeklini ve benzeri hususlara ilişkin usul ve esasları belirler.

3.3. Sicil

Bireysel Emeklilik Aracılarında tanıtım kartı ve sicile ilişkin esaslar şunlardır.

- **Tanıtım kartı, içeriği ve kullanımı:** Tanıtım kartı; lisansı olan kişilerin şirket adına bireysel emeklilik aracılığını yapma yetkisini gösteren belgedir. Bireysel emeklilik araçlarına, Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak içeriği belirlenen bir tanıtım kartı verilir. Başvurular şirketler tarafından aşağıdaki belgeler ile birlikte Emeklilik Gözetim Merkezine yapılır.
  - Başvuruda bulunulan tarihten en fazla altı ay önce alınmış adli sicil belgesi
  - Adına bireysel emeklilik aracılığı yapacağı şirketin, emeklilik ürünlerine ilişkin eğitimlerini tamamladığına dair belge
  - Gerekli görülmesi hâlinde Emeklilik Gözetim Merkezi, başvuru sahibinden sınav başvurusu sırasında istenilen bilgi ve belgeleri yenilemelerini ve nüfus idaresinden alınmış nüfus kayıt belgelerini göndermelerini isteyebilir.
  - Sınavda başarılı bulunan yabancı uyruklu adaylardan gerekli belgelerin yanı sıra çalışma **izni belgesi de istenir.**

Sınavla ilgili muafiyet tanınan kişilere Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından belirlenen bilgi ve belgelerin gönderilmesi hâlinde tanıtım kartı verilir.

Emeklilik Gözetim Merkezi, tanıtım kartının basım ve dağıtımını yapar, gerekli görülmesi hâlinde yeniler, iptal eder veya geçici süreli muhafaza eder.

- **Sicile kayıt:** Lisans almaya hak kazanan kişiler ile sınavla ilgili muafiyet tanınan kişiler için Emeklilik Gözetim Merkezi nezdinde sicil kaydı tutulur.
  - Bireysel emeklilik araçlarına Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından sicile kayıt sırasında sicil numarası verilir.
  - Emeklilik Gözetim Merkezi, sicil kaydını elektronik ortamda tutar, günceller ve bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin elektronik ortamda izlenmesine ilişkin **altyapıyı oluşturur ve işletir.**
- **Tanıtım kartı ve sicil numarasının kullanımı:** Bireysel emeklilik aracısı, katılımcılarla şirket adına yaptığı her türlü işlemde ve Müsteşarlık tarafından gerekli görülen her türlü bilgi ve belgede tanıtım kartını ve sicil numarasını kullanır ve ibraz eder. Tanıtım kartı olmaksızın bireysel emeklilik aracısı olarak hiçbir işlem yapılamaz.

Sicil kaydına alınmış bireysel emeklilik aracısının şirketle yaptığı hizmet veya acentelik sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi hâlinde, bu durum şirket tarafından beş iş günü içinde Emeklilik Gözetim Merkezine iletilir ve tanıtım kartı derhâl iade edilir.

- **Sicile ilişkin açıklama:** Emeklilik Gözetim Merkezi nezdinde tutulan sicil kaydına ilişkin veri tabanında yer alan bilgilerden sadece bireysel emeklilik aracısı hakkında lisans iptali işlemlerine ilişkin bilgiler talep eden şirketlere verilebilir. Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak tanıtım kartı ve lisansa ilişkin bilgiler yayınlanabilir.
- **Lisans iptali:** Re'sen veya şikâyet veyahut ihbar üzerine yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda aşağıda yer alan hususların tespiti hâlinde bireysel emeklilik araçları hakkında Müsteşarlık tarafından aşağıdaki işlemler uygulanır.
  - Tamamlayıcı eğitim programına üst üste iki kere veya toplamda üç kere katılmadığının, tanıtım kartı kullanılmadan işlem yapıldığının ikinci kere tespiti hâlinde veya tanıtım kartının başkası tarafından kullanılmasına izin verdiğinin, katılımcının taleplerine aykırı hareket ettiğinin veya yönetmeliğe aykırı işlem yapıldığının tespiti hâlinde lisansın mevcut bilgilere göre iptal edileceği yazılı olarak bireysel emeklilik aracısına bildirilir ve savunması talep edilir.
  - Kişinin, sicile kayıt için bu Yönetmelikte aranan şartları haiz olmadığının yahut sonradan kaybettiğinin anlaşılması hâlinde bu kişinin varsa lisansının iptal edileceği hususu bireysel emeklilik aracısına yazılı olarak bildirilir ve savunması alınır.
  - Bu maddede belirtilen hâllerde konuya ilişkin olarak savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir. Müsteşarlığa savunmanın ulaşmasını müteakiben veya savunma hakkından feragat edildiği hâllerde on beş gün içinde yapılan değerlendirme sonucunda Lisansın iptaline ilişkin alınacak karar bireysel emeklilik aracısına ve şirkete yazılı olarak bildirilir. Bu kişilerin varsa tanıtım kartı ve lisans belgesi şirket tarafından derhâl alınır ve bildirim yapıldığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde Emeklilik Gözetim Merkezine iade edilir.
  - Bireysel emeklilik aracısı olarak çalışırken yapmış olduğu işlemlerden dolayı ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suça ilişkin ihbar veya şikâyet yapılması sonucunda, mahkûmiyete ilişkin karar verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi hâlinde, bireysel emeklilik aracısının Lisansı iptal edilir.
  - Lisansı iptal edilen bireysel emeklilik araçları, lisans iptal tarihinden itibaren üç yıl içinde açılacak sınava giremez.
  - Kendi isteği ile meslekten ayrılan bireysel emeklilik araçlarının şirket aracılığıyla tanıtım kartını beş iş günü içinde Emeklilik Gözetim Merkezine iade etmeleri zorunludur. Bu kişilerin tanıtım kartı iptal edilir.

3.4. Çalışma esasları ve Diğer Yükümlülükler

Bireysel emeklilik aracısının çalışma esasları ve diğer yükümlülükleri şunlardır.

- **Bireysel emeklilik aracısının çalışma esasları:** Bireysel emeklilik aracısı, mevzuata, mesleğin icaplarına ve iyi niyet kurallarına uygun faaliyette bulunur ve katılımcının taleplerine uygun olarak gerekli bilgi ve belgeleri düzenler.
  - Bireysel emeklilik aracısı ancak bir şirket adına bireysel emeklilik aracılığı yapabilir ve bu şirketten izin almak suretiyle yapacağı her türlü tanıtım faaliyetinde ilgili mevzuat ile belirlenen esaslara tabidir.
  - Bireysel emeklilik aracısı, Kanuna göre denetleme yapmaya yetkili olan merci ve kişilere, görevleriyle ilgili istenecek her türlü bilgiyi vermek ve bütün hesap, kayıt, defter ve belgelerini ibraz etmekle yükümlüdür.
  - Bireysel emeklilik aracısı, aracılık faaliyetini şirket dışındaki bir tüzel kişi yanında çalışmak suretiyle bu tüzel kişi aracılığı ile veya doğrudan şirketle tesis edilecek ilişki çerçevesinde yürütebilir.
  - Müsteşarlıktan faaliyet ruhsatı almış sigorta brokerlerinin yetkili ve teknik personeli bireysel emeklilik araçlarında aranan nitelikleri haiz olmaları hâlinde temsil ettikleri katılımcılar için şirket veya şirketlerden teklif alabilirler.
- **Bireysel emeklilik aracısının yapamayacağı işler:** Bireysel emeklilik aracısı, hiçbir surette giriş aidatı, katkı payı veya benzeri adlar altında tahsilât yapamaz.

Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliği kavrayabileceksiniz.	➤ Sigorta firmalarında araştırma yapınız. ➤ Düzgün ve ikna edici konuşunuz.
➤ Bireysel emeklilik araçlarına ait düzenlemeleri ve esasları kavrayabileceksiniz.	➤ Araştırma yaparken kendinizi iyi anlatınız ve iyi anlayınız.
➤ Bireysel emeklilik araçlarının yükümlülüklerini kavrayabileceksiniz.	➤ Bireysel emeklilik araçlarının nasıl çalıştığını araştırınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Cümlelerde boş bırakılan yerler uygun ifadeleri yazınız.

1. Emeklilik şirketleri tarafından katılımcılara sunulan emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan kişilere .....denir.
2. En az lise veya dengi okul mezunu olan kişiler aşağıda belirtilen kurumların bünyelerinde tam zamanlı pazarlama ve satış elemanı olarak sınava başvuru yaptıkları tarih itibarıyla en az toplam .....süreyle çalışmış olmaları hâlinde bireysel emeklilik aracılara sınavına girmeye hak kazanırlar.
3. Bireysel emeklilik aracılarında aranan nitelikleri taşıyanlar, mesleki bilgi ve becerilerini ölçmek amacıyla Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından lisans verilmesi için düzenlenen.....girerler.
4. Sınava ilişkin uygulama esasları .....tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak belirlenir.
5. Bireysel emeklilik aracısı, hiçbir surette giriş aidatı, katkı payı veya benzeri adlar altında.....yapamaz.
6. Bireysel emeklilik aracılara ait Yönetmelik hükümlerini .....yürütür.

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B- UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Hayır
1. Bireysel emeklilik araçlarının kimler olduğunu kavradınız mı?		
2. Bireysel emeklilik araçları yönetmeliğini kavradınız mı?		
3. Bireysel emeklilik araçlarının niteliklerinin nasıl olması gerektiğini kavradınız mı?		
4. Bireysel emeklilik araçlarının girmesi gereken sınavın şartlarını kavradınız mı?		
5. Bireysel emeklilik araçlarının sicili ile ilgili esasları kavradınız mı?		
6. Bireysel emeklilik araçlarının lisansının hangi hallerde iptal edileceğini kavradınız mı?		
7. Bireysel emeklilik aracısının çalışma esaslarını kavradınız mı?		
8. Bireysel emeklilik araçlarının yapamayacağı işlerin neler olduğunu kavradınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız Öğrenme Faaliyeti 3'ü gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

A – OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

- Aşağıdakilerinden hangisi bireysel emeklilik sisteminin özelliklerinden değildir?
  - Sisteme katılım tamamıyla gönüllük esasına tabidir.
  - Yabancılar dâhil, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip herkes katılımcı olabilir.
  - Yabancı menkul kıymetlere de yatırım yapılabilir.
  - Minimum getiri garantisi bulunur.
- Şirketin fonlarının, portföy yöneticilerinin ve saklayıcının (Takasbank) Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve Emeklilik ve Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri en az yılda bir kez kim tarafından denetlenir?
  - Sermaye Piyasası Kurulu
  - Banka denetleme kurulu
  - Bakan
  - Merkez Bankası
- Emeklilik planları, kim tarafından belirlenen esaslara göre numaralandırılır ve şirket nezdinde verilen numaralara göre sıralı olarak saklanır?
  - Bakan
  - Maliye
  - Müsteşarlık
  - Sermaye Piyasası Kurulu
- En az lise veya dengi okul mezunu olan kişiler yönetmelikte belirtilen kurumların bünyelerinde tam zamanlı pazarlama ve satış elemanı olarak sınava başvuru yaptıkları tarih itibarıyla en az toplam kaç yıl süreyle çalışmış olmaları hâlinde bireysel emeklilik araçları sınavına girmeye hak kazanırlar?
  - İki yıl
  - Beş yıl
  - Üç yıl
  - Bir yıl
- Bireysel emeklilik araçlarında aranan nitelikleri taşıyanlar, mesleki bilgi ve becerilerini ölçmek amacıyla kim tarafından lisans verilmesi için düzenlenen sınava girerler?
  - Bakanlık
  - Vergi dairesi
  - Müsteşarlık
  - Emeklilik Gözetim Merkezi

B) PERFORMANS TESTİ (YETERLİK ÖLÇME)

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Bireysel emeklilik sisteminin özelliklerini kavradınız mı?		
2. Sigorta işletmeciliğinin işlevlerini ve sigortacılığı kavradınız mı?		
3. Bireysel emeklilik sigortasına ihtiyaç duyulmasının nedenlerini kavradınız mı?		
4. Bireysel emeklilik ile hayat sigortası arasındaki farkları kavradınız mı?		
5. Bireysel emeklilik fonlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiğini kavradınız mı?		
6. Bireysel emeklilik sözleşmesinin nasıl düzenleneceğini kavradınız mı?		
7. Bireysel emeklilik araçları hakkındaki yönetmeliği kavradınız mı?		
8. Bireysel emeklilik sisteminin ülke ekonomisine nasıl bir etkisinin olacağını kavradınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1-	D
2-	D
3-	Y
4-	D
5-	Y
6-	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1-	Katılımcı ile şirkettir
2-	Emeklilik planı
3-	Bir yıl
4-	On yıl, 56 yaş
5-	Bireysel olarak
6-	Maaş
7-	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına
8-	İki yıl

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1-	Bireysel emeklilik araçları
2-	İki yıl
3-	Sınava
4-	Emeklilik Gözetim Merkezi
5-	Tahsilât
6-	Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

Sorular	Cevaplar
1-	D
2-	A
3-	C
4-	A
5-	D

Cevaplarınızı cevap anahtarları ile karşılaştırarak kendinizi değerlendiriniz.

KAYNAKÇA

- ÖZİŞİK, Ahmet G., **Proje Yönetim Teknikleri**, Birsen yayınevi 2003.
- www.bireyselemeklilik.gov.tr
- www.ziraatportfoy.com.tr
- www.alomaliye.com